

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยเรื่อง “การศึกษากระบวนการทางความหมายของอุปลักษณจากอินเทอร์เน็ตในภาษาไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อที่ศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่เป็นอุปลักษณในอินเทอร์เน็ต ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การวิจัยเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษางานเขียน เอกสาร บทความทางวิชาการ หนังสือและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ และการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต ในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1.1 ภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics)
- 3.1.2 การจัดกลุ่มทางความหมาย (Semantic domains)
- 3.1.3 อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphors)
- 3.1.4 อินเทอร์เน็ต

3.2 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเว็บไซต์ต่างๆ มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.2.1 รวบรวมเว็บไซต์จากหนังสือแนะนำเว็บไซต์ “WEB ไทย HIT HOT” ทั้งสิ้น 2009 เว็บไซต์
- 3.2.2 คัดเลือกเว็บไซต์จากข้อ 3.2.1 โดยคัดเฉพาะเว็บไซต์ที่แสดงผลภาษาไทย และเป็นเว็บไซต์ที่ยังเปิดให้บริการอยู่ พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 1734 เว็บไซต์
- 3.2.3 จำแนกประเภทตามเนื้อหาของข้อมูลที่เว็บไซต์นั้นต้องการนำเสนอออกเป็น 17 ประเภท ดังนี้

1. เว็บไซต์เกี่ยวกับการศึกษา
2. เว็บไซต์เกี่ยวกับกีฬา เกมส์
3. เว็บไซต์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
4. เว็บไซต์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
5. เว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
6. เว็บไซต์เกี่ยวกับการบันเทิง
7. เว็บไซต์เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า
8. เว็บไซต์เกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือ
9. เว็บไซต์เกี่ยวกับยานยนต์
10. เว็บไซต์เกี่ยวกับข่าวและสื่อ
11. เว็บไซต์เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย
12. เว็บไซต์เกี่ยวกับธนาคาร การเงิน
13. เว็บไซต์เกี่ยวกับธุรกิจ
14. เว็บไซต์เกี่ยวกับบุคคลและสังคม
15. เว็บไซต์เกี่ยวกับหน่วยงานราชการ
16. เว็บไซต์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม
17. เว็บไซต์เกี่ยวกับการบริการข้อมูล

3.2.4 คัดเลือกเว็บไซต์จากข้อ 3.2.3 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยการจับฉลาก จากเว็บไซต์ทั้ง 17 ประเภทๆ ละ 10 เว็บไซต์ รวมทั้งสิ้น 170 เว็บไซต์ ดังนี้

- เว็บไซต์เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่

www.kku.ac.th	www.isscth.com
www.st.ac.th	www.ipst.ac.th
www.grad.ku.ac.th	www.panshasap.ac.th/index.php
www.kumonthailand.com	www.obec.go.th
www.ram.edu/elearning/index.php	www.tu.ac.th

- เว็บไซต์เกี่ยวกับกีฬา เกมส์ ได้แก่

www.siamsport.co.th/home.html	www.madoo.com/games
www.karatethai.com	www.thaistarcraft.net
www.ragnarok.in.th	www.fevergame.com
www.taionline.in.th	www.thaigaming.com
www.gameonlineworld.com	www.sealonline.in.th

- เว็บไซต์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ได้แก่

www.pda4thai.com	www.pantip.com
--	--

www.liberta.co.th

www.siamware.co

www.phpconcept.com

www.thaiadmin.org

www.opentle.org

www.ideapendent.com

www.notebook.co.th

www.thaifast.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่

www.easyhome.in.th

www.nipa.co.th

www.inet.co.th

www.scriptsby.com

www.thaimail.com

www.th2.net

www.thai2click.com

www.thnic.or.th

www.thai76.com

www.thai2biz.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่

www.tourdoi.com

www.taluitamtawan.com

www.thailandehotel.com

www.noomsaotours.com

www.nokair.co.th

www.hamanan.com

www.banrimkwae.com

www.tmd.go.th

www.onetwo-go.com

www.thaiclimbing.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับการบันเทิง ได้แก่

www.medias.co.th

www.siamcomic.com

www.vibulkij.com/home

www.hehasara.com

www.thai-dancesport.com

www.birdfc.com

www.parn-thanaporn.com

www.kumled.com

www.marks.ksc.net

www.cvdgroup.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า ได้แก่

www.foodandherb.com

www.misslily.com

www.lancome-th.com

www.naraishop.com

www.decorliving.com

www.central.co.th

www.matichonbook.com

www.mcthai.co.th

www.thaibizcenter.com

www.dr.saroj.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือ ได้แก่

www.abbotfun.com

www.icymobile.com

www.iec.co.th

http://ngage.siamphone.com/index.php

www.phonesquare.com

www.thaimobilecenter.com

www.hutchclub.com

www.thaidatalink.com

www.mfa.co.th

www.ringforu.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับยานยนต์ ได้แก่

www.motor2market.com

www.grandprixgroup.com

www.taladrod.com

www.isuzu-tis.com

www.kawasaki.co.th

www.toyota.co.th

www.chevrolet.co.th

www.rotbarn.com

www.mercedes-benz.com

www.hinothailand.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับข่าวและสื่อ ได้แก่

www.bangkokbiznews.com

www.komchadluek.net

www.tv3.co.th

www.mcot.net/newstalk

www.raklukefamilygroup.com

www.nationradioonline.com

www.innews.co.th

www.elle.co.th

www.kosanathai.com

www.managerradio.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย ได้แก่

www.clinicrak.com

www.nommae.org

www.bkkday2night.com

www.pharmacafe.com

www.chularat.com

www.kdh.co.th

www.synphaet.co.th

www.rxrama.com

www.bnhhospital.com

www.thaihealthnet.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับธนาคาร การเงิน ได้แก่

www.thaihoon.com

www.kasikornbank.com

www.ktb.co.th

www.dbsvittrade.com

www.mtins.com

www.scbam.com

www.cns.co.th

www.inglife.co.th

www.bangkokbank.com

www.bankthai.co.th

- เว็บไซต์เกี่ยวกับธุรกิจ ได้แก่

www.noblehome.com

www.b4u2.com

www.ipstar.com

www.thaifoodrestaurantthailand.com

www.eletrolux.co.th

www.gafaetuktuk.com

www.chickletsthai.com

www.hewhew.com

www.thaiengineering.com

www.buddyjob.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับบุคคลและสังคม ได้แก่

www.bkkchildrenmuseum.com

www.diarylove.com

www.pratoo.com

www.thaiflight.com

www.colour-n-style.com

www.pennyquitclub.com

http://women.sanook.com

www.ninekaow.com

www.thaiage.org

www.wedding.in.th

- เว็บไซต์เกี่ยวกับหน่วยงานราชการ ได้แก่

www.nhrc.or.th

www.mod.go.th

http://home.touristpolice.net

www.sme.go.th

www.eppo.go.th

www.mua.go.th

www.swpark.or.th

www.rta.mi.th

www.guideubon.com

www.blind.or.th

- เว็บไซต์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ได้แก่

www.lannaworld.com

www.thaireaderclub.com

www.muanglung.com

www.budnet.info

www.prakruangthai.com

www.supremeartist.org

www.amulet2u.com

www.palaces.thai.net

www.bookbyhand.com

www.muangphra.com

- เว็บไซต์เกี่ยวกับการบริการข้อมูล ได้แก่

<http://thaicert.nectec.or.th/index.php>

www.goldtraders.or.th

www.glo.or.th/index2.php

www.transport.co.th

www.backtohome.org

www.thailandpost.com

www.suparsit.com/index1.php

www.bnc.co.th

www.yellowpages.co.th/newy/th

www.bmta.co.th/thaiversion/thai_index.htm#556

3.2.5 ไม่ศึกษาศัพท์ที่ใช้ในเว็บบอร์ด กระดานสนทนา กระทั่ง หรือกระดานข้อความต่างๆ

3.3 การคัดเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลที่เป็นคำศัพท์อินเทอร์เน็ต จากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ 170 เว็บไซต์ มีขั้นตอนการคัดเลือกข้อมูลดังต่อไปนี้

3.3.1 สำนวนศัพท์และเก็บข้อมูลเฉพาะศัพท์ภาษาไทยที่ใช้ในเว็บไซต์ 170 เว็บไซต์ที่พบในข้อ 3.2.4 ซึ่งภายในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะสำรวจหน้าเว็บไซต์ทุกหน้าของแต่ละเว็บไซต์ โดยผู้วิจัยจะสำรวจตามหน้าเว็บไซต์ที่มีการลิงค์หรือเชื่อมโยงไว้ภายในเว็บไซต์ทั้ง 170 เว็บไซต์

3.3.2 คัดเลือกรูปภาษาที่ใช้ในอินเทอร์เน็ตและเป็นอุปลักษณะ โดยพิจารณาจากความหมายของรูปภาพ ถ้ามีความหมายตรงตามความหมายประจำรูปภาพ (Literal meaning)

จะไม่ถือว่าเป็นอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ ซึ่งคำศัพท์อินเทอร์เน็ต ได้แก่ อินเทอร์เน็ต เว็บ เว็บไซต์ เว็บเพจ โฮมเพจ ดาวน์โหลด ออนไลน์ ไชเบอร์รี่ อีเมล ดอท... เป็นต้น ดังคำว่า “คลอด” ในตัวอย่างต่อไป

ตัวอย่าง การคัดเลือกคำศัพท์

ก. เว็บไซต์ โหลดเพลงฟรีเตรียม **คลอด** ลุ้นไอจูนบั๊งลิ่งกะเทือน

(www.managerradio.com)

จากตัวอย่างนี้คำว่า “คลอด” ปรากฏร่วมกับคำว่า “เว็บไซต์” ซึ่งเป็นคำศัพท์อินเทอร์เน็ต “คลอด” มีความหมายประจำรูปภาษาหมายถึง ออกลูก ออกจากครรภ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 226) ซึ่งในตัวอย่างนี้ “คลอด” หมายถึง การเปิดใช้งานเว็บไซต์ ไม่ได้เป็นการออกลูกของสิ่งมีชีวิต เป็นการใช้ภาษาในเชิงคำว่า “คลอด” จึงเป็นอุปลักษณะเชิงมนทัศน์

3.3.3 คัดเลือกศัพท์ที่ซ้ำกันออก โดยอาศัยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

3.3.4 บันทึกข้อมูลทั้งหมดลงในคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด 2007 และ โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล 2007

3.3.5 ไม่ศึกษาศัพท์ที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ เช่น Home, Website, Guest Book, Web, Web page, Site map เป็นต้น

3.3.6 ไม่ศึกษาศัพท์ที่เขียนทับศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น เว็บ เว็บไซต์ เว็บบอร์ด ออนไลน์ เป็นต้น

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 นำข้อมูลอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ทั้งหมดมาศึกษาและวิเคราะห์ความหมาย โดยอธิบายความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และคลังคำ (นวรรธพันธุ์เมธา, 2549) และพจนานุกรมอื่นๆ เช่น พจนานุกรมมติชน เป็นต้น รวมทั้งใช้การวิเคราะห์อธิบายและตีความของผู้วิจัย ซึ่งเป็นเจ้าของภาษา

3.4.2 แยกข้อมูลภาษาออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งข้อมูลที่มีความหมายตรงหรือความหมายประจำรูปภาษาไม่เป็นอุปลักษณะเชิงมนทัศน์ และส่วนที่สองข้อมูลที่มีลักษณะการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบอุปลักษณะเชิงมนทัศน์

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบของภาษาที่ใช้ในอินเทอร์เน็ต ที่ใช้เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ ตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) โดยจัดประเภทของอุปลักษณะ และวิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงทางความหมายของอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ตามแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริชาน

ตัวอย่าง การวิเคราะห์อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์

ข. ลิงค์นั้น “ชี้” ไปที่หน้า www.electrolux.com เท่านั้นโดยไม่มีหน้าในระดับอื่นๆ

(www.electrolux.co.th)

ในตัวอย่างนี้พบอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์คำว่า “ชี้” ซึ่งในบริบทหมายถึง การลิงค์ หรือ การเชื่อมโยงหน้าเว็บไซต์ (link) จากเว็บไซต์หนึ่งเข้ากับอีกเว็บไซต์หนึ่งไว้ด้วยกัน

คำว่า “ชี้” มีความหมายประจำภาษาหมายถึง “เหยียดนิ้วชี้เป็นต้น ตรงไปที่ใดที่หนึ่ง เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 365) จากตัวอย่างที่ (ข) คำว่า “ชี้” เป็นการเปรียบเทียบจุดลิงค์หรือจุดที่เชื่อมโยงหน้าเว็บไซต์ กับอาการของมนุษย์ที่ใช้นิ้วแสดงอาการชี้เพื่อบอกทิศทางหรือแสดงให้เห็นจุดหมายบางอย่างที่ต้องการ จึงเป็นการนำคำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบเป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ ที่จัดอยู่ในวงความหมายของอาการ ประเภทอาการของมนุษย์

3.4.4 จัดกลุ่มและแยกประเภทของอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ ตามความหมายประจำรูปภาษาของคำศัพท์ที่เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์นั้น เช่น อุปลักษณะมนุษย์ อุปลักษณะวัตถุ ฯลฯ

3.4.5 วิเคราะห์กระบวนการทำให้เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ จากการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง ตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน

ตัวอย่าง การวิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงความสัมพันธ์ทางความหมาย

ค. Microsoft วางแผนที่จะปล่อยตัว final version ของ IE7

(www.pda4thai.com)

ในตัวอย่างที่ ค นี้มีกระบวนการถ่ายโยงความหมายแบบเชิงเดียว (Ontological correspondences) จากวงความหมายต้นทางคือ มนุษย์ ถ่ายทอดและโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางคือ อินเทอร์เน็ต ดังนี้

วงความหมายต้นทาง

มนุษย์

“ตัวละคร”

(มีชีวิต)

(มนุษย์)

(ออกแสดง)

วงความหมายปลายทาง

อินเทอร์เน็ต

“เว็บไซต์”

(ไม่มีชีวิต)

(โปรแกรมเว็บเพจ)

(เปิดให้บริการ)

จากกระบวนการถ่ายโยงความหมายข้างต้น เป็นการถ่ายทอดและเชื่อมโยงความหมายที่แสดงคุณสมบัติด้าน (ออกแสดง) ของคำว่า “ตัวละคร” กับคุณสมบัติด้าน (เปิดให้บริการ) ของคำว่า “เว็บไซต์”

3.5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ